

26

Erhvervsministeriet. København, den 5. oktober 2022.

- a. Erhvervsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at der etableres hjemmel til at udvide målgruppen og forøge garantirammen for den statslige garantiordning til at understøtte likviditet i el-markedet ved ændring af den eksisterende tekstanmærkning nr. 169 på § 08.33.17. *Ordninger under EKF Danmarks Eksportkredit*, således at ordningen også kan omfatte danske transportkunder af gas (grossister, såkaldte ”shippere”), som var registreret som sådan hos Energinet pr. 30. september 2022 samt el- og gasselskaber, der defineres som kriseramte i henhold til EU’s statsstøtteregler. Endvidere anmoder Erhvervsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der oprettes en ny hovedkonto § 08.33.23. *Garantiordning for el- og gasselskaber*, og at tekstanmærkning nr. 169 tilknyttes denne konto i stedet for § 08.33.17. *Ordninger under EKF Danmarks Eksportkredit*.
- b. El- og gasselskaberne indgår ofte fastprisaftaler mhp. at risikoafdække sig mod prisudsving og dermed skabe sikkerhed for fremtidige indtægter. De energimængder, der omfattes af aftalerne, afdækkes ofte med clearing ved centrale modparter (CCP’er). Risikoafdækningsaftalerne indeholder typisk en forpligtigelse til at stille løbende sikkerhed i kontanter ved stigning i energipriserne, hvilket kan medfører markante likviditetstræk ved store stigninger og udsving i energipriserne.

Som opfølgning på Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Dansk Folkeparti og Moderaterne om statslig garanti for at understøtte likviditeten i el-markedet af 8. september 2022 blev der med akt. 365 af 14. september 2022 etableret hjemmel til, at der kunne oprettes en midlertidig statslig garantiordning til aktører på elmarkedet i Danmark.

Rammerne og målgruppen for ordningen er nærmere fastlagt i bekendtgørelse nr. 1307 af 23. september 2022 om den statslige garantiordning i EKF Danmarks Eksportkredit til aktører på elmarkedet.

Oprettelsen af den statslige garantiordning fulgte af, at regeringen var blevet opmærksom på, at situationen på el-markederne med betydelige prisstigninger og udsving i priserne på el betød, at nogle selskaber kunne have vanskeligt ved at rejse den nødvendige likviditet på egen hånd, hvilket i sidste ende kunne have betydning for forsyningssikkerheden i det danske energisystem.

I forbindelse med implementeringen af garantiordningen er regeringen nu blevet opmærksom på, at det kan være hensigtsmæssigt at udvide målgruppen for garantiordningen til også at omfatte gasselskaber og teknisk set finansielt kriseramte selskaber.

Gasselskaber

Ved implementering af ordningen er det blevet afdækket, at visse gasselskaber kan stå med samme likviditetsmæssige udfordring som elselskaberne, idet gasselskaber også ofte afdækker deres risici med fastprisaftaler via et reguleret marked hos en central modpart (CCP'er), samt at det på grund af kravene til sikkerhedsstillelse kan være vanskeligt for gasselskaberne at indgå nye kontrakter, der øger gasleverancen til Danmark på kort og mellemlangt sigt.

Der lægges derfor op til at udvide ordningen til også at omfatte danske transportkunder af gas (grossister, såkaldte "shipper"), som registreret som sådan hos Energinet pr. 30. september 2022. Konkret sørger "shipperne" for at sikre, at de nødvendige mængder gas tilføjes gasnettet.

Det er Energinets vurdering, at hvis selskaberne ikke kan handle eller går konkurs, kan det have betydning for forsyningssikkerheden i Danmark, da det vil være vanskeligt for øvrige aktører at sikre balance mellem planlagt tilførsel af gas og forbrug i det danske marked.

Samtidig lægges der op til, at målgruppen kan justeres i forhold til, hvilke aktører der kan omfattes af statsgarantien, hvis der viser sig behov herfor for at sikre stabiliteten og forsyningssikkerheden i gasmarkedet.

Statsstøttereftlig kriseramte el- og gasselskaber

I den eksisterende garantiordning for elselskaber tiltrådt med akt. 365 af 14. september 2022 er det et krav, at selskaberne ikke må være såkaldt "kriseramte" i henhold til definitionen i EU's statsstøttereftler. Et selskab bliver bl.a. defineret som kriseramt, når det har tabt over halvdelen af selskabets tegnede kapital.

Underliggende EU-regler og regnskabspraksis medfører, at selskaberne skal regnskabsføre hele eller dele af den negative værdi af deres risikoafdækningsaftaler, der er et resultat af stigende priser. Den negative værdiregulering kan medføre, at egenkapitalen i selskaberne regnskabsteknisk udhules, indtil aftalerne udløber, hvilket typisk er efter 1-5 år. Disse selskaber kan dermed blive kriseramte i teknisk, statsstøttereftlig forstand, selvom den underlæggende forretning var og er sund og den statsstøttereftlige krisetilstand alene måtte være midlertidig.

Det vurderes på den baggrund, at såfremt selskaber, der defineres som statsstøttereftlig kriseramte på det tidspunkt, hvor garantien stilles, ikke omfattes af garantiordningen, så er der en risiko for, at systemisk vigtige selskaber, som i udgangspunktet var tiltænkt at skulle omfattes af ordningen, ikke vil blive omfattes af ordningen ved meget høje prisstigninger.

Der lægges derfor op til, at ordningen også skal omfatte el- og gasselskaber, som defineres som kriseramt i henhold til EU's statsstøttereftler på det tidspunkt, hvor garantien stilles.

Det bemærkes hertil, at intentionen med udvidelsen er, at det fortsat kun skal være ellers sunde og professionelle selskaber, der midlertidigt falder under den statsstøttereftlig definition af at være kriseramt som følge af markante, midlertidige regnskabsmæssige værditab på deres fastprisaftaler, der skal kunne få hjælp ved garantiordningen. Det undersøges derfor, om der på operationel vis kan indbygges et krav om, at selskaber i målgruppen ikke var kriseramte, inden de markante prisudsving, der har præget energimarkedet siden årsskiftet 2021/2022, satte ind.

Udvidelse af garantirammen

Gasmarkedet i Danmark er ifølge de foreliggende oplysninger generelt noget mindre end elmarkedet, hvoraf de handlede volumener, der afdækkes med clearing ved centrale modparter, også er mindre. På baggrund af dialog med sektoren vurderes det derfor, at det samlede likviditetsbehov til afdækning af gaskontrakter er lavere end for elkontrakter. Der lægges på den baggrund op til at

udvide den samlede statslige garantiramme for den statslige garantiordning fra 100 mia. kr. til 125 mia. kr.

Udstedelsen af statsgarantier kan medføre en risiko for fremtidige tab for staten. Der skal i henhold til statens principper for garantier og genudlån, samt budgetvejledningens punkt 2.2.15 Garantier, statsforskrivninger og udlån mv. afsættes finansiering af den samlede garantiramme svarende til de statsfinansielle risici ved udstedelsen af nye garantier.

De statsfinansielle risici ved den statslige garantiordning afdækkes ved, at EKF på vegne af staten modtager sin forholdsvise andel (op til 80 pct.) af den markedskonforme kreditpræmie på det garanterede udlån. Renten fastsættes af den kommercielle part (privat långiver), der dækker de resterende minimum 20 pct. af risikoen på udlånet. Dermed modtager staten indtægter, som svarer til det private markeds vurdering af risikoen ved at stille statsgarantien til den konkrete virksomhed.

Set i lyset af, at justeringen af målgruppen og garantirammen ikke ændrer på disse forhold, vil der fortsat ikke skulle afsættes særskilt statslig finansiering til at afdække statens risici ved ordningen.

Oprettelse af ny hovedkonto

Med akt. 365 af 14. september 2022 blev tekstanmærkning 169 knyttet til § 08.33.17. *Ordninger under EKF Danmarks Eksportkredit*, som er placeret inden for delloftet for driftsudgifter. Garantiordningen bør rettelig være placeret uden for udgiftslofterne.

Derfor anmodes Finansudvalget om, at der oprettes en ny hovedkonto § 08.33.23. *Garantiordning for el- og gasselskaber*. Den nye konto placeres uden for udgiftslofterne. Kontoen oprettes uden indtægts- eller udgiftsbevilling, men såfremt garantien kaldes, vil det være muligt at afholde eventuelle træk på garantiordningen fra kontoen.

Dispositionerne på forslag til lov om tillægsbevilling i 2022 specificeres således:

§ 08.33.23. Garantiordning for el- og gasselskaber (ny hovedkonto)

10. Garantiordning for el- og gasselskaber

46. Tilskud til anden virksomhed / investeringstilskud 0,0 mio. kr.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget nu med henblik på, at garantiordningen kan understøtte likviditetsbehovet for aktørerne på det danske el- og gasmarkedet som følge af de aktuelle og potentielle fremtidige store prismæssige udsving.
- d. Udvidelsen af ordningen til også at omfatte statsstøtteretligt kriseramte virksomheder kræver en notificering hos EU-kommissionen. Der tages derfor forbehold for statsstøttegodkendelse af denne del af udvidelsen af ordningen, ligesom der kan komme nødvendige justeringer i ordningen som følge af notificeringen. Ordningen forventes notificeret inden for rammerne af de særlige statsstøttereglerne etableret på grund af energikrisen (Kommissionens meddelelse om ”Midlertidige kriserammebestemmelser for statsstøtteforanstaltninger til støtte for økonomien efter Ruslands angreb på Ukraine” (2022/C 131 I/01) med senere ændringer).
- e. Under henvisning til ovenstående anmodes Finansudvalget om tilslutning til, at der oprettes en ny hovedkonto § 08.33.23., således at der på forslag til lov om tillægsbevilling for 2022 opføres følgende:

	Udgift (mio. kr.)
§ 08.33.23. Garantiordning for el- og gasselskaber (ny hovedkonto)	0,0

Endvidere anmodes om, at der på forslag til lov om tillægsbevilling for 2022 optages følgende ændrede tekstanmærkning nr. 169 under § 8. Erhvervsministeriet.

Materielle bestemmelser.

"Nr. 169. ad 08.33.23.

Stk. 1. Erhvervsministeren bemyndiges til at etablere en statslig garantiordning inden for en statsgaranteret ramme på 125,0 mia. kr., hvoraf der kan ydes statsgaranti på op til 80 pct. af pengeinstitutters m.v. nye udlån eller nye garantier til danske transportkunder af gas (grossister, såkaldte "shippere"), som var registreret som sådan hos Energinet pr. 30. september 2022, danske el-producenter samt danske el-handlere med produktionsbalanceansvar i Danmark til at afdække finansielle forpligtelser, som vedrører kontrakter eller prisaftaler på el og gas, der er clearret hos en central modpart omfattet af EU/EØS-regulering. Målgruppen kan justeres i forhold til, hvilke aktører der kan omfattes af statsgarantien, hvis der viser sig behov herfor for at sikre stabiliteten på det danske el- og gasmarked. Garantierne kan udstedes i perioden 14. september 2022 til 1. april 2024.

Stk. 2. Der opkræves garantipræmier og gebyrer fra omfattede virksomheder vedrørende de individuelle garantier.

Stk. 3. Erhvervsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om oprettelse, organisering, drift, tilsyn mv. af garantiordningen.

Stk. 4. Garantiordningen henlægges til administration i EKF Danmarks Eksportkredit.

Stk. 5. Staten hæfter for træk på ordningen via en statsgaranti på 125,0 mia. kr. Såfremt modtagne præmier på ordningen ikke er tilstrækkelige til at finansiere eventuelle træk på udstedte garantier, dækker staten tabene. Tilsvarende vil et overskud i ordningen tilfalde staten efter ordningens udløb.

Stk. 6. Erhvervsministeren kan udstrække ordningen til ligeledes at gælde for virksomheder på Færøerne og i Grønland. "

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 5. oktober 2022

SIMON KOLLERUP

/ Kasper Hjortebjerg Lund

Til Finansudvalget.